

پیام های پژوهشی مبتنی بر شواهد

دانشگاه های علوم پزشکی کشور

(شماره ۴)

- تغییر نگاه از تنبیه به یادگیری در مواجهه با خطاهای پزشکی، احتمال بهبود سلامت روان و کاهش فشار کاری پرستاران را به شکل چشمگیری افزایش می دهد. ۳.....
- ترکیب ویتامین های B₁ و B₃ می تواند راهکاری برای کاهش عوارض عروقی دیابت نوع دو باشد. ۴.....
- شناسایی ژن های منتقل کننده مقاومت به سیپروفلوکساسین در باکتری کلبسیلا پنومونیه می تواند به تشخیص و درمان بهتر عفونت های مقاوم کمک کند. ۶.....
- آموزش تخصصی پرستاران در مراقبت از تراکشن پوستی می تواند کیفیت مراقبت از بیماران را افزایش داده و از بروز عوارض جلوگیری کند. ۹.....
- هوش معنوی می تواند در ارتقای عملکرد شغلی کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی مؤثر باشد. ۱۰.....
- عوامل فرهنگی، محیطی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و مذهبی می توانند بر روی باروری و سقط جنین در جامعه نقش مؤثر و تعیین کننده داشته باشند. ۱۳.....
- بازخورد منظم و سازنده از سوی اساتید بالینی می تواند رضایت دانشجویان پزشکی را افزایش دهد. ۱۴.....
- رعایت اصول اخلاقی در پرستاری، احتمال جلب رضایت بیشتر والدین و بهبود چشمگیر کیفیت درمان کودکان بستری را فراهم می کند. ۱۶.....
- خودکارآمدی پرستاران با ادراک مراقبت خانواده محور والدین کودکان بستری، می تواند مرتبط باشد. ۱۸.....
- ایجاد محیط کار حمایت گر در بیمارستان ها، احتمال بهبود مهارت و صلاحیت پرستاران را در انجام وظایف حرفه ای شان افزایش می دهد. ۲۰.....
- طراحی برنامه های آموزشی هدفمند، احتمال افزایش آگاهی و تغییر رفتار مردم در پیشگیری از بیماری تب مالت را در مناطق پرخطر فراهم می کند. ۲۲.....
- آموزش مداوم پرستاران می تواند راهکاری برای بهبود مراقبت و پیشگیری از سالمندآزاری باشد. ۲۳.....
- ارزیابی دقیق بیماران مبتلا به ولولوس سیگموئید می تواند به تشخیص به موقع تومورهای بدخیم همراه و پیشگیری از عوارض جدی انسداد روده کمک کند. ۲۵.....
- شناسایی تغییر ژنتیکی جدید در ژن TRIP1۲ می تواند به تشخیص دقیق تر ناتوانی ذهنی و بهبود مشاوره ژنتیک در خانواده های در معرض خطر کمک کند. ۲۶.....
- مکمل آویشن شیرازی می تواند اثرات ضدالتهابی قابل توجهی داشته باشد. ۲۸.....
- هوش مصنوعی با تحلیل عکس های رادیولوژی دندان، احتمال تشخیص زودهنگام و بدون درد پوکی استخوان را فراهم می کند. ۳۰.....
- هیپوکلروس اسید می تواند به عنوان یک جایگزین ایمن و مؤثر برای دهان شویه های رایج (مانند کلرهگزیدین)، احتمال کنترل عفونت های لثه را افزایش دهد. ۳۲.....
- از طریق رویکرد مبتنی بر همکاری بین بخشی و استمرار آموزش، بهبود تشخیص زودهنگام HIV می تواند تحقق یابد. ۳۳.....
- جایگاه اقتصادی-اجتماعی زنان و سیاست های حمایتی دولت می تواند از عوامل مؤثر بر تمایل به فرزندآوری در میان زنان شاغل هستند. ۳۵.....

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی وضعیت پدیده قربانیان دوم خطا و عوامل مرتبط در پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

مهدی اجری خامسلو (مجری اصلی)، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

فردین شهباززاده، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عقیل حبیبی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

سجاد نریمانی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

تغییر نگاه از تنبیه به یادگیری در مواجهه با خطاهای پزشکی، احتمال بهبود سلامت روان و کاهش فشار کاری پرستاران را به شکل چشمگیری افزایش می دهد.

پیام کلیدی:

خطاهای پرستاری علاوه بر بیماران، بر خود پرستاران نیز تأثیر منفی می گذارند و منجر به پدیده "قربانیان دوم" می شوند. این مطالعه نشان داد که پرستاران مورد بررسی سطح متوسطی از این پدیده را تجربه می کنند و عوامل فردی و سازمانی مانند محیط کاری سرزنش گر و مدیریت نادرست در تشدید آن نقش دارند. تغییر سیاست مدیریتی به سمت رویکرد عدالت محور و حمایتی می تواند به کاهش این پدیده کمک کند.

متن پیام پژوهشی:

خطاهای پرستاری می توانند علاوه بر آسیب به بیمار، تأثیرات روانی و عاطفی عمیقی بر پرستاران داشته باشند. این پدیده که "قربانی دوم" نامیده می شود، می تواند منجر به استرس، فرسودگی شغلی و کاهش کیفیت مراقبت شود.

این پژوهش نشان داد که پرستاران شرکت کننده در مطالعه سطح متوسطی از پدیده قربانیان دوم را تجربه کرده اند. عوامل مؤثر شامل سن کم، سابقه کار کم، تعداد خطاها در ۱۲ ماه گذشته، و نحوه برخورد مدیران با خطاها بوده است. پرستاران تازه کار در محیط های کاری سرزنش گر بیشتر در معرض این پدیده قرار داشتند.

نتایج این مطالعه می تواند به سیاست گذاران درمانی و مدیران بیمارستان ها کمک کند تا با ایجاد محیط های کاری حمایتی، آموزش مدیران، و استقرار سیاست های عدالت محور به جای سیاست های تنبیهی، از بروز پدیده قربانیان دوم جلوگیری کنند و سلامت روان پرستاران را بهبود بخشند.

تأثیرات و کاربردها:

- بهبود سلامت روان پرستاران و کاهش استرس ناشی از خطاها
- ارتقای کیفیت مراقبت از بیماران با کاهش خطاهای پرستاری

محدودیت های شواهد:

محدودیت های این مطالعه شامل خوداظهاری داده ها، حجم نمونه محدود، و احتمال عدم گزارش دقیق خطاها به دلیل ترس از عواقب قانونی بود.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، مدیران، سیاستگذاران حوزه سلامت.

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://link.springer.com/article/10.1186/s12912-024-02669-3>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

ajri.mehdi@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Burlison JD, et al. The Second Victim Experience and Support Tool (SVEST). J Patient Saf. ۲۰۱۷.
۲. Seys D, et al. Health care professionals as second victims after adverse events: a systematic review. Eval Health Prof. ۲۰۱۳.
۳. Wu AW. Medical error: the second victim. BMJ. ۲۰۰۰.
۴. Quillivan RR, et al. Patient safety culture and the second victim phenomenon. Jt Comm J Qual Patient Saf. ۲۰۱۶.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی اثر تیامین، نیاسین و ترکیب آنها بر مقاومت انسولین و عوامل ایجاد کننده آن در موش های صحرایی دیابتی نوع دو.

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

سینا مهدوی فرد (مجری اصلی)، گروه بیوشیمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

حمیدرضا ملک زاده، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

ترکیب ویتامین های B۱ و B۳ می تواند راهکاری برای کاهش عوارض عروقی دیابت نوع دو باشد.

پیام کلیدی:

مصرف همزمان ویتامین های B۱ (تیامین) و B۳ (نیاسین) در موش های دیابتی، با اثر هم افزایی، منجر به کاهش قند خون، بهبود حساسیت به انسولین، کاهش استرس اکسیداتیو و التهاب و در نتیجه پیشگیری از عوارض عروقی شد. این ترکیب نسبت به مصرف جداگانه هر ویتامین اثرات درمانی قوی تری نشان داد.

متن پیام پژوهشی:

کمبود ویتامین های B₁ و B₃ در بیماران دیابتی شایع است و این کمبودها با افزایش استرس اکسیداتیو، التهاب و قندزایی پروتئین ها، عوارض عروقی دیابت را تشدید می کنند.

در این مطالعه، ترکیب تیامین و نیاسین در موش های دیابتی باعث کاهش قند و چربی خون، بهبود عملکرد انسولین و کاهش آسیب های کلیوی و عروقی شد. این ترکیب اثرات آنتی اکسیدانی و ضدالتهابی قوی تری نسبت به مصرف جداگانه ویتامین ها داشت.

این یافته ها می تواند به عنوان یک راهکار کمکی در کنار درمان های اصلی دیابت برای پیشگیری و کنترل عوارض عروقی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین می توان در طراحی مکمل های غذایی ترکیبی برای بیماران دیابتی از این نتایج بهره برد.

تأثیرات و کاربردها:

- کمک به طراحی مکمل های غذایی ترکیبی برای بیماران دیابتی.
- کاهش عوارض عروقی و کلیوی ناشی از دیابت از طریق بهبود شاخص های متابولیک.

محدودیت های شواهد:

این مطالعه بر روی مدل حیوانی (موش) انجام شده و نیاز به مطالعات بیشتر بر روی انسان دارد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاست گزاران حوزه سلامت، پژوهشگران.

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://dx.doi.org/10.22038/ijbms.2024.77553.16771>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

sina.mahdavifard@arums.ac.ir - fard635@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Mahdavifard S, Malekzadeh HR. Symbiotic anti-oxidant, anti-glycation, and anti-inflammatory qualities of a combination of thiamine and niacin protected type-2 diabetic male rats against both macro and micro-vascular complications. Iran J Basic Med Sci. ۲۰۲۵; ۲۸: ۹۸-۱۰۴.
۲. Mahdavifard S, et al. Thiamine reduced metabolic syndrome symptoms in rats via down-regulation of hepatic nuclear factor-k β and induction activity of glyoxalase-I. Iran J Basic Med Sci. ۲۰۲۲; ۲۴:۲۹۳-۲۲۹.
۳. Nigro C, et al. Methylglyoxal-glyoxalase I balance: The root of vascular damage. Int J Mol Sci. ۲۰۱۷; ۱۸:۱۸۸-۲۰۲.
۴. Xiang D, et al. Effectiveness of niacin supplementation for patients with type 2 diabetes: A meta-analysis of randomized controlled trials. Medicine. ۲۰۲۰; ۹۹:۲۱۲۳۵-۲۱۲۴۵.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی فراوانی ژن های مقاومت به سیپروفلوکساسین با واسطه پلاسمید در ایزوله های بالینی کلبسیلا پنومونیه در اردبیل

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۱/۳۱

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

مهدی اصغری وسطی کلایی، مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
 کاظم نجاتی کشکی، مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
 مالک نمکی خلجان، گروه میکروب شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
 زهره نیستانی، گروه میکروب شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
 ملیحه حسن زاده، گروه بیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل، اردبیل، ایران.
 محمد علی جعفری زارع، گروه ارتوپدی، بیمارستان فاطمی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
عنوان پیام پژوهشی:

شناسایی ژن های منتقل کننده مقاومت به سیپروفلوکساسین در باکتری کلبسیلا پنومونیه می تواند به تشخیص و درمان بهتر عفونت های مقاوم کمک کند.
پیام کلیدی:

بیش از نیمی از باکتری کلبسیلا پنومونیه نسبت به آنتی بیوتیک سیپروفلوکساسین مقاوم هستند و شیوع بالایی از ژن های مقاومت پلاسمیدی به این دارو در آن ها وجود دارد.

متن پیام پژوهشی:

در این مطالعه، تعداد ۱۸۶ جدایه کلبسیلا پنومونیه جدا شده از نمونه های بالینی به منظور بررسی مقاومت پلاسمید-میانجی به سیپروفلوکساسین و همچنین تعیین فراوانی ژن های مقاومت پلاسمیدی به کینولون (PMQR) شامل *qnrA*، *qnrB*، *qnrC*، *qnrD*، *qnrS*، *oqxA* و *oqxB* مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که از بین این جدایه ها، ۵۱،۶۱ درصد ($n=96$) مقاوم، ۱۱،۲۹ درصد ($n=21$) دارای مقاومت متوسط و ۳۷،۰۹ درصد ($n=69$) نسبت به سیپروفلوکساسین حساس بودند. بررسی فراوانی ژن های مقاومت نیز نشان داد که به ترتیب ۳۳،۳۳ درصد ($n=39$) برای *qnrA*، ۷۸،۶۳ درصد ($n=92$) برای *qnrB*، ۰ درصد ($n=0$) برای *qnrC*، ۰ درصد ($n=0$) برای *qnrD*، ۸۲،۰۵ درصد ($n=96$) برای *qnrS*، ۷۶،۰۶ درصد ($n=89$) برای *oqxA* و ۷۵،۲۱ درصد ($n=88$) برای *oqxB* در جدایه های بالینی کلبسیلا پنومونیه وجود داشت.

نتایج این مطالعه می تواند به مدیریت بهتر عفونت های ناشی از کلبسیلا پنومونیه مقاوم کمک کند. با شناسایی الگوی مقاومت به سیپروفلوکساسین و شیوع بالای ژن های PMQR به ویژه *qnrB*، *qnrS*، *oqxA* و *oqxB*، می توان راهکارهای درمانی هدفمندتری طراحی کرد. این داده ها برای سیاست گذاری تجویز آنتی بیوتیک ها در بیمارستان ها، کاهش مصرف نابجای کوئینولون ها و پایش شیوع سویه های مقاوم کاربرد دارد. همچنین، نتایج می تواند در طراحی آزمون های تشخیص سریع ژن های مقاومت و مطالعات اپیدمیولوژیک آینده مورد استفاده قرار گیرد.

تأثیرات و کاربردها:

تأثیرات:

- بهبود درمان عفونت‌ها: شناسایی الگوی مقاومت به سیپروفلوکساسین و ژن‌های PMQR به پزشکان کمک می‌کند تا درمان هدفمندتر و مؤثرتری برای عفونت‌های ناشی از کلبسیلا پنومونیه انتخاب کنند.
- کاهش مقاومت آنتی‌بیوتیکی: با مشخص شدن شیوع بالای ژن‌های مقاومت، می‌توان از تجویز بی‌رویه کوئینولون‌ها جلوگیری کرد و انتخاب آنتی‌بیوتیک‌های مناسب‌تر را تسهیل نمود.
- کنترل شیوع سویه‌های مقاوم: نتایج این مطالعه به مراکز بهداشتی کمک می‌کند تا برنامه‌های نظارتی و کنترل عفونت را به‌طور مؤثرتری اجرا کنند.

کاربردها:

- راهنمای تجویز آنتی‌بیوتیک: نتایج می‌تواند مبنایی برای تدوین پروتکل‌های درمانی در بیمارستان‌ها باشد تا از مصرف نادرست سیپروفلوکساسین جلوگیری شود.
- توسعه آزمون‌های تشخیصی: شناسایی ژن‌های شایع مقاومت مانند qnrB, qnrS, oqxA/B می‌تواند در طراحی کیت‌های PCR سریع برای تشخیص مقاومت آنتی‌بیوتیکی استفاده شود.
- پایش اپیدمیولوژیک: این داده‌ها به محققان کمک می‌کند تا الگوهای مقاومت در مناطق مختلف را ردیابی کرده و راهکارهای پیشگیرانه ارائه دهند.
- تحقیقات آینده: یافته‌های این مطالعه می‌تواند پایه‌ای برای مطالعات مکانیسم‌های مقاومت و توسعه آنتی‌بیوتیک‌های جدید باشد.

محدودیت‌های شواهد:

- حجم نمونه محدود: با وجود بررسی ۱۸۶ جدایه، ممکن است نتایج در جمعیت‌های بزرگ‌تر یا مناطق جغرافیایی متفاوت، قابل تعمیم نباشد.
- تمرکز بر ژن‌های خاص: تنها برخی از ژن‌های PMQR مانند qnr ها و oqx ها بررسی شدند، در حالی که مکانیسم‌های دیگر مقاومت مثل جهش‌های کروموزومی ارزیابی نشدند.
- عدم بررسی ارتباط بالینی: مطالعه صرفاً به حضور ژن‌های مقاومت پرداخت و تأثیر آن‌ها بر نتیجه درمان بیماران یا شدت بیماری تحلیل نشد.
- محدودیت روش‌شناسی: روش‌های استفاده‌شده مثل MIC و PCR ممکن است جهش‌های جدید یا ژن‌های ناشناخته مقاومت را شناسایی نکنند.
- تنوع جغرافیایی: نمونه‌ها از یک منطقه خاص جمع‌آوری شدند، بنابراین الگوی مقاومت ممکن است در سایر مناطق متفاوت باشد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاست‌گذاران حوزه سلامت، پژوهشگران، مردم و رسانه.

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟

بهداشتی-درمانی:

مثبت: افزایش آگاهی درباره مقاومت آنتی‌بیوتیکی می‌تواند منجر به تجویز منطقی‌تر داروها و کاهش مقاومت شود.

منفی: انتشار نتایج ممکن است نگرانی عمومی درباره بی‌اثر بودن آنتی‌بیوتیک‌های رایج را افزایش دهد.

سیاسی - سازمانی:

سازمان غذا و دارو (FDA) معاونت غذا و داروی ایران: ممکن است سیاست های تجویز کوئینولون ها را محدودتر کند یا دستورالعمل های جدیدی برای نظارت بر مقاومت میکروبی صادر نماید.

سیاست گذاری بیمارستانی: احتمال اصلاح پروتکل های کنترل عفونت در مراکز درمانی وجود دارد.

اجتماعی - فرهنگی:

افزایش خوددرمانی: اگر نتایج به اشتباه تفسیر شوند، ممکن است مردم از مصرف آنتی بیوتیک های ضروری خودداری کنند یا به داروهای نامناسب روی آورند.

کاهش اعتماد به سیستم درمان: گزارش مقاومت بالا ممکن است باعث تردید بیماران در اثربخشی درمان های استاندارد شود.

ارزش های دینی و اخلاقی:

اخلاق پزشکی: یافته ها بر ضرورت تجویز مسئولانه آنتی بیوتیک ها مطابق آموزه های دینی درباره حفظ سلامت تأکید دارد.

عدالت بهداشتی: اگر سیاست ها به درستی اجرا نشوند، ممکن است دسترسی به آنتی بیوتیک های جایگزین برای اقشار کم درآمد محدود شود.

تبعات اقتصادی:

هزینه های درمانی: افزایش مقاومت ممکن است منجر به نیاز به داروهای گران تر یا طولانی تر شدن مدت بستری شود.

سرمایه گذاری در تحقیق و توسعه: فشار برای تولید آنتی بیوتیک های جدید یا روش های تشخیصی سریع افزایش می یابد.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://doi.org/10.5812/archcid-148969>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

mehdibiochemist@gmail.com

منابع و مراجع:

1. Maillard JY. Impact of benzalkonium chloride, benzethonium chloride and chloroxylenol on bacterial antimicrobial resistance. Journal of applied microbiology. ۲۰۲۲;۱۳۳(۶):۳۳۲۲-۴۶.
2. Tumah H. Bacterial biocide resistance. Journal of Chemotherapy. ۲۰۰۹;۲۱(۱):۵-۱۵.
3. Russell AD. Whither triclosan? Journal of Antimicrobial Chemotherapy. ۲۰۰۴;۵۳(۵):۶۹۳-۵.
4. Tong C, Hu H, Chen G, Li Z, Li A, Zhang J. Disinfectant resistance in bacteria: Mechanisms, spread, and resolution strategies. Environmental research. ۲۰۲۱;۱۹۵:۱۱۰۸۹۷.
5. Mahzounieh M, Khoshnood S, Ebrahimi A, Habibian S, Yaghoubian M. Detection of Antiseptic-Resistance Genes in Pseudomonas and Acinetobacter spp. Isolated From Burn Patients. Jundishapur journal of natural pharmaceutical products. ۲۰۱۴;۹(۲):e۱۵۴۰۲.
6. Paulsen IT, Littlejohn TG, Rådström P, Sundström L, Sköld O, Swedberg G, et al. The 3' conserved segment of integrons contains a gene associated with multidrug resistance to antiseptics and disinfectants. Antimicrob Agents Chemother. ۱۹۹۳;۳۷(۴):۷۶۱-۸.

۷. Liu WJ, Fu L, Huang M, Zhang JP, Wu Y, Zhou YS, et al. Frequency of antiseptic resistance genes and reduced susceptibility to biocides in carbapenem-resistant *Acinetobacter baumannii*. J Med Microbiol. ۲۰۱۷;۶۶(۱):۱۳-۷.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی دانش و عملکرد پرستاران درباره مراقبت از تراکشن پوستی در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۱

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۰۵/۱۰

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

مینا سلیمانی (مجری اصلی)، دانشجوی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
محمدحسین حکیمی، مربی پرستاری، گروه پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

آموزش تخصصی پرستاران در مراقبت از تراکشن پوستی می تواند کیفیت مراقبت از بیماران را افزایش داده و از بروز عوارض جلوگیری کند.

پیام کلیدی:

پرستاران نقش کلیدی در مراقبت از بیماران تحت تراکشن پوستی دارند. اگرچه سطح دانش و عملکرد آنان در حد متوسط به بالا است، اما شکاف های آموزشی به ویژه در زمینه عوارض طولانی مدت تراکشن پوستی وجود دارد. تقویت آموزش های تخصصی و توجه به عوامل مؤثر مانند سطح تحصیلات، سابقه کار و جنسیت می تواند به بهبود کیفیت مراقبت و کاهش عوارض کمک کند.

متن پیام پژوهشی:

تراکشن پوستی به عنوان یک روش درمانی غیرجراحی در بیماران مبتلا به شکستگی ها کاربرد دارد. مراقبت صحیح پرستاری از این بیماران برای پیشگیری از عوارضی مانند زخم های فشاری و اختلالات عصبی-عروقی بسیار حیاتی است.

نتایج نشان داد که بیش از ۶۵٪ پرستاران دانش متوسط تا خوبی در زمینه مراقبت از تراکشن پوستی داشتند و ۸۶٪ آنان عملکرد رضایت بخشی نشان دادند. با این حال، آگاهی آنان درباره عوارض طولانی مدت تراکشن پوستی کم بود. همچنین بین سطح تحصیلات، سابقه کار و جنسیت با دانش و عملکرد پرستاران ارتباط معناداری مشاهده شد.

این یافته ها می تواند در طراحی دوره های آموزشی مدون برای پرستاران بخش های اورژانس و جراحی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین سیاست گذاران سلامت می توانند با تدوین پروتکل های مراقبتی مبتنی بر شواهد، به ارتقای کیفیت مراقبت از بیماران تحت تراکشن پوستی کمک کنند.

تأثیرات و کاربردها:

- ارتقای کیفیت مراقبت پرستاری از بیماران تحت تراکشن پوستی و کاهش عوارض مرتبط.
- طراحی و اجرای برنامه های آموزشی هدفمند برای پرستاران بر اساس یافته های پژوهش.

محدودیت های شواهد:

امکان وجود سوگیری و تمایل به ارائه عملکرد مطلوب اجتماعی به دلیل حضور ناظر در فرآیند مشاهده.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاستگذاران حوزه سلامت، پژوهشگران.

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2405603025000354>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

mihas5479@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Mohammad HF, et al. Effect of Educational Protocol on Improving Nurses' Knowledge and Practice Regarding Skin Traction. Indian J Public Health. ۲۰۲۰.
۲. Wahba M, et al. Nurses' Performance for Orthopedic Patients with Traction or Internal Fixation. Port Said Scientific J Nurs. ۲۰۱۷.
۳. Benner P. From Novice to Expert: Excellence and Power in Clinical Nursing Practice. ۲۰۰۱.
۴. Gouda RA, et al. Implementing an educational module on enhancing nurses' practice and attitude for orthopedic patients with traction. Port Said Scientific J Nurs. ۲۰۲۳.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی ارتباط هوش معنوی و عملکرد شغلی در پرسنل اورژانس پیش بیمارستانی استان اردبیل در سال ۱۴۰۲

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۱۰/۰۱

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

سعید مهری، استادیار پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
مهزاد یوسفیان، استادیار بیهوشی، گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، بیمارستان علوی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
حسین اسدی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

هوش معنوی می تواند در ارتقای عملکرد شغلی کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی موثر باشد.

پیام کلیدی:

هوش معنوی یکی از عوامل مؤثر بر بهبود عملکرد شغلی کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی است. نتایج این مطالعه نشان داد که افزایش هوش معنوی با بهبود کیفیت عملکرد شغلی در ارتباط است. توجه مدیران اورژانس به ارتقاء هوش معنوی کارکنان می تواند نقش مهمی در افزایش کیفیت مراقبت، بهبود رضایت شغلی و کاهش فرسودگی در محیط های پرتنش داشته باشد.

متن پیام پژوهشی:

کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی در شرایط پر استرس و بحرانی فعالیت می کنند که نیازمند توانمندی های روانی و معنوی بالاست. هوش معنوی می تواند با ارتقای تاب آوری، تصمیم گیری مؤثر و آرامش ذهنی، نقش مهمی در بهبود عملکرد شغلی این افراد و ارتقای کیفیت خدمات درمانی ایفا کند.

در این پژوهش مشخص شد که کارکنانی که از هوش معنوی بالاتری برخوردارند، عملکرد شغلی بهتری دارند. همچنین عواملی مانند سن، سابقه کاری و نوع شیفت کاری بر میزان هوش معنوی و عملکرد شغلی تأثیرگذار هستند. این یافته ها نشان می دهد که توجه به ابعاد معنوی کارکنان می تواند به بهبود کیفیت خدمات اورژانسی و افزایش رضایت شغلی آن ها کمک کند.

این طرح در موارد زیر کاربرد دارد:

۱. طراحی و اجرای دوره ها و کارگاه های آموزشی ویژه برای تقویت هوش معنوی در کارکنان اورژانس، به منظور افزایش تاب آوری و آرامش ذهنی در شرایط بحرانی.
۲. بازنگری در شیوه های مدیریت نیروی انسانی و برنامه ریزی شیفت ها با توجه به تأثیر نوع شیفت بر عملکرد و هوش معنوی.
۳. تدوین دستورالعمل ها و چک لیست های مراقبت روانی - معنوی برای مشاوران سازمانی و مسئولان رفاه کارکنان.
۴. گنجاندن مباحث معنویت کاربردی در برنامه درسی دانشگاهی رشته های فوریت های پزشکی و پرستاری.

تأثیرات و کاربردها:

- افزایش هوش معنوی کارکنان اورژانس باعث بهبود کیفیت تصمیم گیری و عملکرد شغلی در موقعیت های پرتنش می شود، که منجر به ارائه خدمات بهتر و افزایش رضایت بیماران خواهد شد.
- توجه به هوش معنوی و نیازهای روانی کارکنان می تواند به کاهش استرس و فرسودگی شغلی کمک کند و سلامت روانی و انگیزه کاری آن ها را حفظ نماید.

محدودیت های شواهد:

- استفاده از روش مطالعه مقطعی که امکان بررسی علت و معلول را محدود می کند.
- نمونه گیری در یک استان خاص (اردبیل) که ممکن است نتایج قابل تعمیم به سایر مناطق نباشد.
- تکیه بر پرسشنامه های خوداظهاری که ممکن است باعث بروز خطاهای ذهنی یا تمایل به پاسخ های مطلوب شود.
- عدم بررسی عوامل روانی یا سازمانی دیگر که ممکن است بر عملکرد شغلی تأثیرگذار باشند.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، مدیران و برنامه ریزان، سیاست گزاران حوزه سلامت، پژوهشگران.

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

اجتماعی: ارتقای هوش معنوی و بهبود عملکرد کارکنان اورژانس می تواند باعث افزایش اعتماد و رضایت عمومی نسبت به خدمات پیش بیمارستانی شود.

فرهنگی و دینی: توجه به هوش معنوی با ارزش های دینی و فرهنگی جامعه همسو است و می تواند به تقویت انگیزه و تعهد اخلاقی کارکنان کمک کند.

بهداشتی: بهبود کیفیت خدمات اورژانسی، کاهش خطاها و افزایش کارایی در مراقبت های فوری، تأثیر مثبت مستقیم بر سلامت جامعه دارد.

سیاسی: نتایج این پژوهش ممکن است سیاست گذاران را به بازنگری در برنامه ریزی منابع انسانی و آموزش های تخصصی ترغیب کند.

قوانین سازمان غذا و دارو: اگرچه این پژوهش به صورت مستقیم با مقررات سازمان غذا و دارو مرتبط نیست، اما بهبود عملکرد نیروی انسانی اورژانس می تواند بر اجرای بهتر دستورالعمل های درمانی و ایمنی دارویی تأثیر مثبت داشته باشد.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<http://hdq.uswr.ac.ir/article-۱-۶۵۷-en.html>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

Asadihosein۱۱۵@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Asadi H, Habobi Soola A, Davari M. Mental Health Status of Medical Staff Working in Ardabil Prehospital Emergency During COVID-۱۹ Pandemic. Health in Emergencies and Disasters Quarterly ۲۰۲۲; ۷(۲): ۶۳-۷۰
۲. Asadi H, Habibi Soola A, Gheybati F, Davari M. Time Indices of Prehospital Emergency Services in Ardabil City, Iran, ۲۰۲۰. Health in Emergencies and Disasters Quarterly ۲۰۲۱; ۶ (۳): ۱۶۱-۱۶۸
۳. Akbari Shahrestanaki Y, Moghaddam Zeabadi S, Ziaiha M, Arjeini Z, Hoseinzadeh Khezri R, Rastak S. Admission Indicators for Prehospital Emergency Medical Students. Health in Emergencies and Disasters Quarterly ۲۰۲۱; ۷ (۱): ۳۹-۴۸
۴. Safarabadi M, Irannejad B, Jadidi A. The relationship between Spiritual intelligence and the quality of Emergency Medical Services personnel performance of Arak city-۲۰۱۵. Education and Ethics In Nursing. ۲۰۱۵ ;۴(۳):۳۵-۴۰.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی علل انجام سقط القایی یک مرور حیطه ای

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

فرحناز عزتی (مجری اصلی)، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
نازیلا نژاددادگر، گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

فاطمه دارابی، گروه بهداشت عمومی، دانشکده علوم پزشکی اسدآباد، اسدآبادف ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

عوامل فرهنگی، محیطی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و مذهبی می توانند بر روی باروری و سقط جنین در جامعه نقش موثر و تعیین کننده داشته باشند.
پیام کلیدی:

نتایج این مطالعه نشان داد که، عوامل مؤثر بر باروری و سقط جنین در جامعه شامل عوامل فرهنگی، محیطی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و مذهبی است. همچنین انگیزه های شخصی، نگرش افراد و ادراکات آنها می تواند بر رفتار افراد در سطح خرد تأثیر بگذارد.

متن پیام پژوهشی:

هر ساله تقریباً ۲۵ میلیون سقط جنین ناامن در سراسر جهان رخ می دهد که ۹۷٪ آن در کشورهای در حال توسعه گزارش شده است و نیمی از آنها در آسیا رخ می دهد. سالانه نزدیک به ۵۳۰۰۰۰ سقط جنین عمدی در ایران رخ می دهد. برای کاهش مرگ و میر مادران و سقط جنین های ناامن، باید علل اصلی سقط جنین شناسایی شود.

نتایج این مطالعه نشان داد که عواملی همچون شرایط محیطی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در انجام سقط توسط افراد مؤثر است و نقش عوامل مستعد کننده و قادر کننده را دارند.

از نتایج این مطالعه می توان برای کاهش بارداری های ناخواسته که به عنوان مهمترین عامل مؤثر بر سقط جنین القایی هستند استفاده شود. همچنین می توان در نحوه برنامه ریزی ها و سیاست گذاری های لازم برای زنان ۱۵-۴۵ ساله در سنین باروری کاربرد داشته باشد.

تأثیرات و کاربردها:

- از نتایج حاصل از این مطالعه می توان برای انجام غربالگری های لازم در مراحل قبل از بارداری استفاده شود.
- سیاستگذاران و برنامه ریزان بهداشتی می توانند از این نتایج در جهت آموزش و پیشگیری به زنان در سنین بارداری استفاده کنند.

محدودیت های شواهد:

محدودیت خاصی در اجرای این مطالعه مشاهده نشد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاستگذاران حوزه سلامت، پژوهشگران

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر
در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://jrh.gmu.ac.ir/article-۱-۲۵۰۱-en.pdf>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

f.ezzati۱۳۷۸@gmail.com

۱. Abdoljabbari M, Karamkhani M, Saharkhiz N, Pourhosseingholi M, Khoubestani MS. Study of the effective factors in women's decision to make abortion and their belief and religious views in this regard. Journal of Religion and Health. ۲۰۱۶; ۲(۴):۴۴-۵۴.
۲. Andersen R, Davidson P. Improving access to care in america: individual and contextual indicators. In: Andersen R, Rice T, Kominski G, editors. Changing the US health care system: Key issues in health services, policy and management. San Francisco: Jossey-Bass; ۲۰۰۱.
۳. Ministry of Health and Family Welfare, Government of India. ۱۰ August ۱۹۷۱. Archived from the original on ۶ August ۲۰۲۲. Retrieved ۲۳ July ۲۰۲۱.
۴. Chandra-Mouli V, Svanemyr J, Amin A, Fogstad H, Say L, Girard F, et al. Twenty years after international conference on population and development: Where are we with adolescent sexual and reproductive health and rights? The Journal of Adolescent Health. ۲۰۱۵; ۵۶(۱ Suppl):S۱-۶. [DOI:۱۰.۱۰۱۶/j. jadohealth.۲۰۱۴.۰۹.۰۱۵]

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی ارتباط کیفیت آموزش و یادگیری با رضایت از اساتید بالینی در بین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۲

تاریخ خاتمه طرح: آذر ۱۴۰۳

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

رضا نکته‌سنگ (مجری اصلی)، گروه جراحی و ارتوپدی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
کیوان امینی، گروه پزشکی اورژانس، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
میثم صالح‌زاده، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

بازخورد منظم و سازنده از سوی اساتید بالینی می‌تواند رضایت دانشجویان پزشکی را افزایش دهد.

پیام کلیدی:

این مطالعه نشان داد که کیفیت آموزش بالینی و رضایت دانشجویان پزشکی از اساتیدشان در سطح متوسطی قرار دارد. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که دو عامل "ارزیابی دانشجو" و "ارائه بازخورد" توسط استاد، به همراه "وضعیت سکونت" دانشجو، مهم‌ترین پیش‌بین‌کننده‌های رضایت از اساتید بالینی هستند. بنابراین، تمرکز بر ایجاد سازوکارهای منظم برای ارزیابی و ارائه بازخورد سازنده به دانشجویان، می‌تواند به طور قابل توجهی رضایت و کیفیت آموزش بالینی را بهبود بخشد.

متن پیام پژوهشی:

آموزش بالینی نقش حیاتی در آماده سازی دانشجویان پزشکی برای مواجهه با واقعیات محیط درمان دارد. کیفیت تدریس اساتید بالینی و رضایت دانشجویان از آنان، بر انگیزه، confidence و مهارت های حرفه ای آینده آنان تاثیر مستقیم می گذارد.

این پژوهش که روی ۲۵۰ دانشجوی پزشکی انجام شد، نشان داد نمره کلی کیفیت آموزش و رضایت از اساتید در حد متوسط است. تحلیل نتایج مشخص کرد که وقتی اساتید، دانشجویان را به طور منظم ارزیابی می کنند و به آنان بازخوردهای واضح و سازنده ارائه می دهند، و همچنین دانشجویانی که در خوابگاه زندگی می کنند، رضایت بیشتری از اساتید خود گزارش کردند.

نتایج این مطالعه می تواند توسط مدیران و برنامه ریزان آموزشی دانشکده های پزشکی مورد استفاده قرار گیرد. پیشنهاد می شود با برگزاری کارگاه های آموزشی برای اساتید بالینی، بر اهمیت و روش های صحیح ارزیابی و ارائه بازخورد موثر تاکید شود. همچنین ایجاد محیط های یادگیری حمایتی در بیمارستان های آموزشی و توجه به شرایط زندگی دانشجویان می تواند به افزایش رضایت و ارتقای کیفیت آموزش بالینی بیانجامد.

تأثیرات و کاربردها:

- ارتقای کیفیت آموزش بالینی: با شناسایی عوامل موثر بر رضایت دانشجو، می توان مداخلات هدفمندی برای بهبود مهارت های آموزشی اساتید طراحی کرد.
- بهبود برنامه ریزی آموزشی: نتایج این مطالعه می تواند مبنایی برای بازنگری در برنامه های درسی و شیوه های ارزشیابی در دوره های کارآموزی و کارورزی پزشکی باشد.

محدودیت های شواهد:

این مطالعه به دلیل طراحی مقطعی، قادر به اثبات رابطه علت و معلولی نیست. همچنین انجام آن در یک دانشگاه، امکان تعمیم نتایج به سایر مراکز آموزشی را محدود می کند. علاوه بر این، استفاده از پرسشنامه های خودگزارشی ممکن است با خطای گزارشدهی همراه باشد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

مدیران و سیاستگذاران حوزه سلامت، برنامه ریزان، پژوهشگران

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://bmjopen.bmj.com/content/۱۴/۱۲/e۰۸۸۳۵۱.info>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

rezanoktehsanj@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Boldaji, F. T., Ammi, M., & Parvizi, M. M. (۲۰۲۲). Psychometric properties of the Persian version of System for Evaluation of Teaching Qualities by students: A tool for assessing clinical tutors from students' viewpoint. Journal of Education and Health Promotion, *۱۱*, ۹۲.

۲. Dickman, N., Hijazi, B., Samson, A. O., et al. (۲۰۲۳). Tutors Matter: The Relationship between Medical Students' Satisfaction from Their Tutor and Their Overall Satisfaction from Clinical Rotations. IME, ۲, ۱۲۴-۱۳۰.
۳. Zhang, Z., Wu, Q., Zhang, X., et al. (۲۰۲۰). Barriers to obtaining reliable results from evaluations of teaching quality in undergraduate medical education. BMC Medical Education, *۲۰*, ۳۶.
۴. Vaughan, B. (۲۰۲۰). Clinical educator self-efficacy, self-evaluation and its relationship with student evaluations of clinical teaching. BMC Medical Education, *۲۰*, ۳۴۷.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی ارتباط مراقبت اخلاقی و نگرش مراقبت خانواده محور پرستاران با رضایتمندی والدین کودکان مراجعه کننده به مرکز آموزشی- درمانی بوعلی اردبیل، ۱۴۰۲

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۱۲/۲۹

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

بهروز دادخواه، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل، اردبیل، ایران.
 مهدی محمودزاده، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل، اردبیل، ایران.
 محمد علی محمدی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل، اردبیل، ایران.
 شهره مشفق، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

رعایت اصول اخلاقی در پرستاری، احتمال جلب رضایت بیشتر والدین و بهبود چشمگیر کیفیت درمان کودکان بستری را فراهم می کند.

پیام کلیدی:

مراقبت، به عنوان یک فضیلت اخلاقی، جوهره و عنصر کلیدی مراقبت های پرستاری را تشکیل می دهد. از طرفی یکی از مهمترین عوامل موثر در مراقبت از کودکان بستری، رضایت والدین است. لذا مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط مراقبت اخلاقی پرستاران با رضایت والدین کودکان بستری در بیمارستان کودکان اردبیل سال ۱۴۰۲ انجام شده است. نتایج نشان داد بین مراقبت اخلاقی از کودکان و رضایت والدین ارتباط وجود دارد رابطه وجود دارد، بطوری که میانگین مراقبت اخلاقی در پرستاران و رضایت والدین اکثرا در سطح متوسط بوده و بین این دو متغیر همبستگی مثبت وجود داشت. اجرای مراقبت های پرستاری بر مبنای مراقبت اخلاقی یکی از مهمترین عوامل موثر در رضایت والدین کودکان بستری و کیفیت مراقبت از کودکان است. ارائه مراقبت های پرستاری توسط پرستارانی با اخلاق و پایبند به اصول مراقبت پرستاری می تواند کیفیت مراقبت پرستاری در نتیجه رضایت والدین از مراقبت های پرستاری کودکان را افزایش دهد. از طرفی درگیر نمودن مدیران و مسئولین بیمارستانی برای اجرای بهتر این رویکرد مراقبتی حیاتی به نظر می رسد.

متن پیام پژوهشی:

مراقبت اخلاقی پرستاران، نقشی حیاتی در رضایت والدین کودکان بستری دارد و کیفیت خدمات پرستاری را به طور مستقیم تحت تأثیر قرار می دهد. شناخت این ارتباط، راهی برای ارتقاء تجربه بیمار و خانواده و بهبود استانداردهای مراقبتی در بیمارستان های کودکان به شمار می آید.

این مطالعه نشان داد هرچه پرستاران با محبت، دلسوزی و رعایت اصول اخلاقی بیشتری از کودکان مراقبت کنند، والدین رضایت بیشتری از خدمات بیمارستان خواهند داشت. مهم ترین نکته ای که باعث رضایت والدین شد، توجه پرستاران به نیازهای عاطفی و روحی کودکان بود، مثل مهربانی، همدلی و رفتار آرام با کودک. بنابراین پرستارانی که با اخلاق و احساس مسئولیت بالا کار می کنند، نقش مهمی در آرامش والدین و بهبود حال کودکان دارند.

این طرح می تواند در موارد زیر کاربرد داشته باشد:

۱. بهبود کیفیت مراقبت در بیمارستان ها- نتایج می تواند به مدیران بیمارستانی کمک کند تا با تقویت آموزش اخلاق حرفه ای در پرستاران، کیفیت مراقبت از کودکان را ارتقا دهند.
۲. برنامه ریزی آموزشی برای پرستاران- طراحی دوره های آموزشی در زمینه مهارت های ارتباطی، همدلی و مراقبت اخلاقی برای پرستاران.
۳. افزایش رضایت والدین- با تقویت رفتارهای اخلاق مدارانه پرستاران، رضایت والدین کودکان بستری افزایش می یابد و اعتماد آن ها به نظام سلامت تقویت می شود.
۴. پایش و ارزیابی عملکرد پرستاران- استفاده از نتایج برای سنجش رفتار اخلاقی پرستاران و تشویق آنان به عملکرد بهتر.
۵. تصمیم گیری مدیریتی- نتایج می تواند مبنایی برای سیاست گذاری در استخدام، ارتقاء و تشویق پرستارانی باشد که اصول اخلاقی را در مراقبت رعایت می کنند.
۶. تقویت رویکردهای مراقبت محور- تشویق تیم درمان به تمرکز بیشتر بر ابعاد عاطفی، انسانی و اخلاقی مراقبت، به ویژه در بخش های کودکان.

تأثیرات و کاربردها:

این طرح نشان می دهد که مراقبت اخلاقی پرستاران تأثیر مستقیمی بر رضایت والدین کودکان بستری دارد. کاربرد آن در ارتقای کیفیت خدمات پرستاری، افزایش اعتماد خانواده ها به نظام درمان، و بهبود تجربه بستری کودک در بیمارستان است. نتایج می تواند برای آموزش پرستاران، تدوین دستورالعمل های اخلاقی، و سیاست گذاری در نظام سلامت به ویژه در بخش کودکان استفاده شود. همچنین این طرح مدیران بیمارستان را به اهمیت نقش عوامل انسانی و اخلاقی در موفقیت خدمات درمانی آگاه می سازد و بستری برای اجرای مراقبت های انسان محور فراهم می کند.

محدودیت های شواهد:

از محدودیت های مطالعه ی حاضر می توان به خود گزارش دهی پرسش نامه ها اشاره کرد که پژوهشگر تلاش کرد با در اختیار گذاشتن زمان کافی برای واحدهای پژوهش به منظور تکمیل پرسشنامه، این محدودیت را به حداقل برساند. علاوه بر این، سوگیری مطلوبیت اجتماعی، مشکلی است که باید در استفاده از ابزارهای خود گزارش دهی مورد توجه قرار گیرد. با توجه به یافته های پژوهش که گویای ارتباط قوی بین مراقبت اخلاقی پرستاران و رضایت والدین بود، پیشنهاد می گردد مطالعاتی در رابطه با خودکارآمدی و مراقبت اخلاقی پرستاران با رضایت والدین و کیفیت مراقبت پرستاری در بیمارستان های اطفال و در حجم نمونه بیشتر و جامعه بزرگ تر توسط پژوهشگران مد نظر قرار گیرد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

متخصصان حوزه سلامت و مردم و رسانه

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

https://nmj.umsha.ac.ir/browse.php?a_id=۳۰۵۸&sid=۱&slc_lang=fa&ftxt=۰

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

Mahdi.mahmudi۷۷@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Choi MY, Bang K-S. Development and Testing of a Pediatric Nurse-Parent Partnership Scale. Journal of Korean Academy of Nursing. ۲۰۱۳;۴۳(۲):۱۹۴-۲۰۲.
doi: [۱۰,۴۰۴۰/jkan.۲۰۱۳,۴۳,۲,۱۹۴](https://doi.org/10.4040/jkan.2013.43.2.194)
۲. Naylor MD, Kurtzman ET. The role of nurse practitioners in reinventing primary care. Health Affairs. ۰۹-۸۹۳:(۵)۲۹;۲۰۱۰. doi: [۱۰,۱۳۷۷/hlthaff.۲۰۱۰,۰۴۴۰](https://doi.org/10.1377/hlthaff.2010.0440)
۳. Jahanpour F, Khalili A, Ravanipour M, Nourouzi L, Khalili M, Dehghan F. Investigating awareness among nursing students of medical sciences at the University of Bushehr about ethics in the nursing profession, ۲۰۱۳. Armaghane danesh. ۲۰۱۴;۱۹.۳۲-۲۲۳:(۳).
۴. Shareinia H, Khodadadi E, Nedaei H, Hosseini M. Professional and ethical values in providing nursing care from nurses' perspective. ۲۰۱۸. doi: [۱۰,۲۹۲۵۲/ijjn.۳۱,۱۱۲,۴۴](https://doi.org/10.29252/ijjn.31.112.44)

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی ارتباط خودکارآمدی حرفه‌ای پرستاران با مشارکت والدین و کیفیت مراقبت پرستاری از کودکان بستری در مرکز آموزشی - درمانی بوعلی اردبیل در سال ۱۴۰۲

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۲/۱۳

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

نازیلا وثوقی (مجری اصلی)، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
سانا خلیل‌زادیا زیا، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
معصومه آقامحمدی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
شهره مشفق، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

خودکارآمدی پرستاران با ادراک مراقبت خانواده محور والدین کودکان بستری، می‌تواند مرتبط باشد.
پیام کلیدی:

مطالعه‌ای در مرکز آموزشی- درمانی بوعلی اردبیل نشان داد که خودکارآمدی حرفه‌ای پرستاران با ادراک مراقبت خانواده‌محور والدین کودکان بستری ارتباط مثبت و معنادار دارد. بهبود خودکارآمدی پرستاران از طریق آموزش و کارگاه‌های تخصصی می‌تواند به ارتقای کیفیت مراقبت و مشارکت مؤثر خانواده‌ها منجر شود.

متن پیام پژوهشی:

خودکارآمدی پرستاران و مراقبت خانواده‌محور از عوامل کلیدی در ارتقای کیفیت مراقبت از کودکان بستری هستند. این موضوع به‌ویژه در جوامعی مانند ایران که مشارکت خانواده در فرآیند درمان کمتر مورد توجه قرار گرفته، از اهمیت بالایی برخوردار است.

میانگین خودکارآمدی پرستاران و ادراک مراقبت خانواده‌محور والدین در سطح متوسط بود. بین این دو متغیر ارتباط مثبت و معناداری مشاهده شد. همچنین خودکارآمدی پرستاران پیش‌بینی کننده ادراک والدین از مراقبت خانواده‌محور بود.

نتایج این پژوهش می‌تواند در طراحی برنامه‌های آموزشی برای پرستاران، تدوین سیاست‌های مراقبتی خانواده‌محور در بیمارستان‌ها و بهبود همکاری بین پرستاران و خانواده‌ها مورد استفاده قرار گیرد.

تأثیرات و کاربردها:

- ارتقای کیفیت مراقبت از کودکان بستری از طریق تقویت خودکارآمدی پرستاران.
- افزایش رضایت والدین و بهبود مشارکت آنان در فرآیند درمان.

محدودیت‌های شواهد:

- استفاده از پرسشنامه‌های خوداظهاری که ممکن است با سوگیری همراه باشد.
- محدود بودن نمونه‌گیری به یک مرکز درمانی و کاهش تعمیم‌پذیری نتایج.
- تعداد کم پرستاران مرد در نمونه.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاست‌گذاران حوزه سلامت، پژوهشگران.

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟ خیر در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://bmonurs.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12912-025-03112-x>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

Vosoghi2015@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Lazemi Z, Barkhordari-Sharifabad M. Translation and psychometric evaluation of the Persian version of the nursing profession self-efficacy scale. BMC Nurs. ۲۰۲۳.

۲. Shields L, Tanner A. Pilot study of a tool to investigate perceptions of family-centered care. *Pediatric Nursing*. ۲۰۰۴.
۳. Yoo SY. Exploring the influences of nurses' partnership with parents on quality of pediatric nursing care. *Int J Environ Res Public Health*. ۲۰۲۰.
۴. Vasli P. Translation and psychometric testing of perception of family-centered care questionnaires in Iran. *J Pediatr Nurs*. ۲۰۱۸.

عنوان طرح تحقیقاتی:

بررسی صلاحیت‌های فرآیندپرستاری در بین پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۲

تاریخ خاتمه طرح: خرداد ۱۴۰۳

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

علیرضا میرزایی (مجری اصلی)، گروه پرستاری فوریت‌های پزشکی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
رضا نعمتی وکیل‌آباد، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
احسان کمالی‌فر، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
مبینا جمشیدی‌نیا، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، گیلان، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

ایجاد محیط کار حمایت‌گر در بیمارستان‌ها، احتمال بهبود مهارت و صلاحیت پرستاران را در انجام وظایف حرفه‌ای‌شان افزایش می‌دهد.

پیام کلیدی:

محیط کار مثبت به‌ویژه انصاف در ارزیابی و حمایت همکاران، با صلاحیت پرستاران در فرآیند پرستاری ارتباط مستقیم دارد. آموزش قبلی و اجرای روزمره فرآیند پرستاری نیز از عوامل مؤثر هستند. برای ارتقای کیفیت مراقبت، باید محیط کاری بهبود یابد و برنامه‌های آموزشی هدفمند طراحی شود.

متن پیام پژوهشی:

پرستاران حدود ۸۰٪ خدمات سلامت را ارائه می‌دهند. صلاحیت آنان مستقیماً بر کیفیت مراقبت و رضایت بیمار تأثیر دارد. محیط کار نیز نقش کلیدی در عملکرد پرستاران ایفا می‌کند.

بین صلاحیت فرآیند پرستاری و محیط کار حمایت‌گر رابطه معنادار وجود دارد. انصاف در ارزیابی و حمایت همکاران بیشترین همبستگی را داشتند. پرستاران با آموزش قبلی و اجرای روزمره فرآیند پرستاری، صلاحیت بالاتری نشان دادند.

مدیران سلامت باید با ایجاد محیط کاری عادلانه و حمایت‌گر، برنامه‌های آموزشی مدون و تشویق ارتباطات باز، به ارتقای صلاحیت پرستاران و بهبود مراقبت از بیمار کمک کنند.

تأثیرات و کاربردها:

- بهبود سیاست‌های منابع انسانی در بیمارستان‌ها با تمرکز بر انصاف در ارزیابی و حمایت از پرستاران.
- طراحی دوره‌های آموزشی مبتنی بر فرآیند پرستاری برای پرستاران جدید و با سابقه.

محدودیت‌های شواهد:

مطالعه مقطعی بود و رابطه علی را نشان نمی‌دهد. داده‌ها خوداظهاری بودند و احتمال سوگیری وجود دارد. نمونه‌گیری تنها از یک شهر انجام شد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، مدیران، سیاست‌گذاران حوزه سلامت.

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟ خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://bmcnurs.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12912-025-02760-3>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

alirezamirzaei۹۰۱۵@gmail.com

منابع و مراجع: حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح تحقیقاتی مورد نظر را ذکر نمایید:

۱. Koy et al. Development and psychometric testing of a competency of nursing process questionnaire. Int J Nurs Sci. ۲۰۲۳.
۲. Saiga et al. Relationship between clinical nursing competence and work environment by career stage. Yonago Acta Med. ۲۰۲۴.
۳. Hagos et al. Application of nursing process and its affecting factors among nurses. Nurs Res Pract. ۲۰۱۴.
۴. Rajabpour et al. Barriers to the implementation of nursing process. J Holist Nurs Midwifery. ۲۰۱۸.

عنوان طرح تحقیقاتی: طراحی برنامه مداخله‌ای پیشگیری از تب مالت با کاربرد مدل نقشه نگاری مداخله

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۳/۳۱

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

نازیلا نژاددادگر (مجری اصلی)، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

آرش ضیاپور، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.
فرشید رضایی، معاونت بهداشت وزارت بهداشت.
محمد جعفرزاده، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
نسیم میرزایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد.
اسلام مرادی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
عنوان پیام پژوهشی:

طراحی برنامه های آموزشی هدفمند، احتمال افزایش آگاهی و تغییر رفتار مردم در پیشگیری از بیماری تب مالت را در مناطق پرخطر فراهم می کند.
پیام کلیدی:

بروسلوز (تب مالت) یکی از بیماری های مشترک انسان و دام است که در ایران شیوع بالایی دارد. این پژوهش با استفاده از مدل نقشه نگاری مداخله، برنامه ای آموزشی و مشارکتی برای پیشگیری از این بیماری طراحی کرده است. این برنامه با مشارکت دامداران، داوطلبان سلامت و ذی نفعان محلی اجرا شد و هدف آن افزایش آگاهی، تغییر نگرش و بهبود رفتارهای پیشگیرانه بود.

متن پیام پژوهشی:

تب مالت یکی از مهمترین بیماری های مشترک انسان و دام در ایران است که موجب آسیب های سلامتی و اقتصادی می شود. کنترل این بیماری نیازمند برنامه های آموزشی مؤثر و مبتنی بر مشارکت جامعه است.

این پژوهش با استفاده از مدل نقشه نگاری مداخله، برنامه ای طراحی کرد که شامل آموزش های چهره به چهره، استفاده از رسانه های محلی و مشارکت داوطلبان سلامت بود. نتایج نشان داد که این برنامه می تواند آگاهی و نگرش جامعه را نسبت به راه های پیشگیری از تب مالت بهبود بخشد.

از این برنامه می توان در مناطق با شیوع بالای تب مالت استفاده کرد. همچنین، سیاستگذاران سلامت می توانند از این مدل برای طراحی برنامه های مشابه برای سایر بیماری های مشترک استفاده کنند. این برنامه قابلیت تطبیق با فرهنگ و شرایط محلی را دارد.

تأثیرات و کاربردها:

- افزایش آگاهی و تغییر رفتارهای پرخطر در جامعه
- کاهش میزان بروز تب مالت در مناطق مورد مطالعه

محدودیت های شواهد:

این مطالعه تنها در یک استان انجام شده و تعمیم پذیری آن نیازمند اجرا در سایر مناطق است. همچنین، ارزیابی نتایج بلندمدت این مداخله نیازمند پیگیری بیشتر است.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، مدیران، سیاستگذاران حوزه سلامت، مردم و رسانه

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

خیر، این خبر هیچ گونه تبعات منفی ندارد و کاملاً با ارزش های دینی، فرهنگی و قوانین بهداشتی همسو است.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/hsr2.1494>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

naziladadgar60@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Ziapour, A., et al. (۲۰۲۵). Practical Steps to Design Brucellosis Preventive Interventions: An Intervention Mapping Approach. Health Science Reports.
۲. Jafarzadeh, M., et al. (۲۰۲۳). Spatial Distribution and Epidemiological Factors of Brucellosis in Ardabil Province, Iran. Health Services Research and Managerial Epidemiology.
۳. Khoshmood, S., et al. (۲۰۲۲). Prevalence, Diagnosis, and Manifestations of Brucellosis: A Systematic Review and Meta-Analysis. Frontiers in Veterinary Science.
۴. World Health Organization. (۲۰۲۰). Brucellosis. Retrieved from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/brucellosis>

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی ارتباط آگاهی، نگرش و عملکرد نسبت به سالمند آزاری با رفتارهای مراقبتی در بین پرستاران مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۳

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۱۱/۱۹

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

علیرضا میرزایی (مجری اصلی)، دپارتمان پرستاری فوریت‌های پزشکی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
نیما قراجه علمداری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
فاطمه داداش‌زاده، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
الهام تربیت، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
مهناز هدایتی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
یسنا صائمی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

آموزش مداوم پرستاران می‌تواند راهکاری برای بهبود مراقبت و پیشگیری از سالمندآزاری باشد.
پیام کلیدی:

این مطالعه نشان داد که اگرچه پرستاران ایرانی سطح متوسطی از آگاهی درباره سالمندآزاری دارند، اما بین دانش و عملکرد آنان شکاف معناداری وجود دارد. عواملی مانند بار کاری زیاد و کمبود آموزش از موانع اصلی هستند. برنامه‌های آموزشی مداوم و ایجاد محیط‌های حمایتی می‌تواند رفتارهای مراقبتی را بهبود بخشد و به کاهش سالمندآزاری کمک کند.

متن پیام پژوهشی:

با افزایش جمعیت سالمندان، پدیده سالمندآزاری به چالشی جدی در حوزه سلامت تبدیل شده است. پرستاران به عنوان خط مقدم مراقبت، نقش حیاتی در شناسایی، پیشگیری و مدیریت این پدیده دارند.

این پژوهش نشان داد که آگاهی و نگرش مثبت پرستاران با رفتارهای مراقبتی بهتر ارتباط مستقیم دارد. با این حال، عملکرد عملی آنان با دانششان همخوانی نداشت. عواملی مانند حجم کاری بالا و دسترسی محدود به آموزش‌های مداوم از مهمترین موانع در تبدیل دانش به عمل بودند.

نتایج این مطالعه بر ضرورت طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی مداوم برای پرستاران تأکید می‌کند. همچنین ایجاد محیط‌های کاری حمایتی، تسهیل گزارش‌دهی موارد سالمندآزاری و تخصیص منابع آموزشی کافی می‌تواند به بهبود کیفیت مراقبت از سالمندان و کاهش موارد آزار منجر شود.

تأثیرات و کاربردها:

- بهبود کیفیت مراقبت از سالمندان - از طریق افزایش آگاهی و نگرش مثبت پرستاران و کاهش موارد سالمندآزاری.
- توسعه برنامه‌های آموزشی هدفمند - برای پرستاران بر اساس شناسایی شکاف بین دانش و عملکرد.

محدودیت‌های شواهد:

- طراحی مقطعی مطالعه که امکان استنباط علیتی را محدود می‌کند.
- استفاده از پرسشنامه خودگزارشی که ممکن است تحت تأثیر سوگیری اجتماعی باشد.
- محدود بودن نمونه‌گیری به مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، مدیران، سیاست‌گذاران حوزه سلامت، برنامه‌ریزان، پژوهشگران.

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟ خیر در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://doi.org/10.1111/jan.16798>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

alirezamirzaei9015@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Bakrani et al. (۲۰۲۳). The Development and Psychometric Evaluation of nurses' Knowledge, Attitude and Practice Regarding Elder Abuse

۲. Akgün et al. (۲۰۲۰). Development and Psychometric Properties of the Caring Behaviors Assessment Tool Nursing Version-Short Form
۳. Alipour et al. (۲۰۱۹). The Relationship Between Nurses' Recognition Regarding Elder Abuse and Their Attitudes and Performance
۴. Ranabhat et al. (۲۰۲۲). Effectiveness of Nurses' Training in Identifying, Reporting and Handling Elderly Abuse

عنوان طرح تحقیقاتی: بیمار مبتلا به Cancer ناحیه رکتوسگموئید با تظاهر اولیه به صورت ولولوس سیگموئید در استان اردبیل: گزارش موردی

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۳/۰۷/۱۵

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

اتابک صدیق نَمین (مجری اصلی)، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

صبا انوری آذر، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

سیامک موسی زاده، گروه جراحی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

ارزیابی دقیق بیماران مبتلا به ولولوس سیگموئید می تواند به تشخیص به موقع تومورهای بدخیم همراه و پیشگیری از عوارض جدی انسداد روده کمک کند.

پیام کلیدی:

در بیماران مبتلا به ولولوس سیگموئید، حتی در غیاب علائم کلاسیک سرطان، باید احتمال وجود تومورهای روده ای به ویژه سرطان رکتوسیکموئید بررسی شود. تشخیص زودهنگام و درمان به موقع می تواند نتایج درمانی را بهبود بخشد.

متن پیام پژوهشی:

ولولوس سیگموئید یک علت شایع انسداد روده است که در موارد نادر می تواند با تومورهای روده ای همراه باشد. تشخیص همزمان این دو شرایط چالش برانگیز بوده و تأخیر در درمان عواقب جدی دارد.

در یک زن ۵۲ ساله با علائم تورم شکم و یبوست، تصویربرداری و جراحی نشان داد که یک تومور بزرگ در روده سیگموئید باعث پیچش و انسداد روده شده است. نمونه برداری وجود سرطان را تأیید کرد. بیمار تحت عمل جراحی و شیمی درمانی قرار گرفت و بهبود یافت.

این مورد بر لزوم ارزیابی دقیق بیماران با انسداد روده به ویژه ولولوس سیگموئید برای رد احتمال تومورهای بدخیم تأکید دارد. پزشکان باید در چنین مواردی حتی در نبود نشانه های معمول سرطان، بررسی های کامل تشخیصی را انجام دهند.

تأثیرات و کاربردها:

- افزایش آگاهی پزشکان در مورد ارتباط نادر بین ولولوس سیگموئید و سرطان روده.
- تأکید بر ضرورت تشخیص زودهنگام و درمان ترکیبی (جراحی و شیمی درمانی) در این بیماران.

محدودیت های شواهد:

این مطالعه یک گزارش موردی است و نمی توان نتایج آن را به کلیه بیماران تعمیم داد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاستگذاران حوزه سلامت.

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ خیر
در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221026122500586>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

sedighnamin.atabak@gmail.com

منابع و مراجع:

۱. Lee et al., ۲۰۱۵ – Gastroenterology Research
۲. Senejoa et al., ۲۰۲۳ – Cirugía y cirujanos
۳. Halabi et al., ۲۰۱۴ – Annals of Surgery
۴. André et al., ۲۰۰۴ – New England Journal of Medicine

عنوان طرح تحقیقاتی: گزارش واریانت بیماری زای جدید در ژن TRIP1۲ در یک خانواده آذری ایرانی با ناتوانی ذهنی

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۱/۱۳

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

بهزاد داورنیا (مجری اصلی)، گروه ژنتیک پزشکی و پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

شناسایی تغییر ژنتیکی جدید در ژن TRIP1۲ می تواند به تشخیص دقیق تر ناتوانی ذهنی و بهبود مشاوره ژنتیک در خانواده های در معرض خطر کمک کند.

پیام کلیدی:

پژوهشگران ایرانی برای اولین بار یک تغییر ژنتیکی جدید و بیماری‌زا در ژنی به نام TRIP12 را شناسایی کردند که باعث بروز ناتوانی ذهنی، تاخیر در گفتار و تنبلی چشم در یک خانواده می‌شود. این یافته به درک بهتر دلایل مولکولی ناتوانی ذهنی کمک کرده و راه را برای ارائه مشاوره ژنتیکی دقیق‌تر به خانواده‌های درگیر هموار می‌سازد.

متن پیام پژوهشی:

ناتوانی ذهنی از چالش‌های مهم سلامت است که دلایل ژنتیکی متنوعی دارد. شناسایی ژن‌های جدید و جهش‌های عامل آن، اولین گام اساسی برای تشخیص دقیق، پیشگیری و درک مکانیسم‌های بیماری است.

در این مطالعه، محققان با بررسی یک خانواده ایرانی مبتلا به ناتوانی ذهنی، یک تغییر ژنتیکی خاص با نام (p.Leu1463Pro) را در ژن TRIP12 کشف کردند. این تغییر که در همه افراد بیمار خانواده وجود داشت، باعث ایجاد مشکل در ساختار و عملکرد یک پروتئین مهم در سلول‌های عصبی می‌شود. همچنین سطح مولکول‌های حامل دستورالعمل این پروتئین در خون بیماران افزایش یافته بود.

این یافته به پزشکان و مشاوران ژنتیک کمک می‌کند تا در مواجهه با بیماران دارای علائم مشابه، احتمال وجود مشکل در ژن TRIP12 را در نظر بگیرند و با آزمایش‌های هدفمند، تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تری ارائه دهند. این امر به خانواده‌ها در برنامه‌ریزی برای آینده و پیشگیری از تولد فرزندان مبتلا کمک شایانی می‌کند.

تأثیرات و کاربردها:

- افزایش دقت تشخیص: گنجاندن ژن TRIP12 در پنل‌های آزمایشی ناتوانی ذهنی، به تشخیص علت بیماری در گروهی از بیماران که تاکنون علت بیماری آنان نامشخص بوده، کمک می‌کند.
- ارائه مشاوره ژنتیکی بهتر: با شناسایی جهش در خانواده، می‌توان به اعضای سالم در مورد خطر انتقال بیماری به نسل بعد آگاهی داد و از بروز موارد جدید پیشگیری کرد.

محدودیت‌های شواهد:

این مطالعه بر روی یک خانواده خاص انجام شده است. برای تعیین دقیق‌تر طیف کامل علائم ناشی از این جهش خاص، نیاز به شناسایی و بررسی بیماران و خانواده‌های بیشتر در جمعیت‌های گوناگون وجود دارد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاست‌گذاران حوزه سلامت، پژوهشگران، مردم.

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟

خیر. این پژوهش یک مطالعه پایه و تشخیصی است و هدف آن افزایش دانش در مورد دلایل بیماری است. نتایج آن در راستای ارتقای خدمات سلامت و مشاوره ژنتیک بوده و با ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو تعارضی ندارد.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://link.springer.com/article/10.1007/s12031-025-02336-5>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

۱. Bramswig NC, et al. Identification of new TRIP12 variants and detailed clinical evaluation of individuals with non-syndromic intellectual disability with or without autism. Hum Genet. 2017.
۲. Zhang J, et al. Haploinsufficiency of the E3 ubiquitin-protein ligase gene TRIP12 causes intellectual disability with or without autism spectrum disorders, speech delay, and dysmorphic features. Hum Genet. 2017.
۳. Brunet M, et al. E3 ubiquitin ligase TRIP12: regulation, structure, and physiopathological functions. Int J Mol Sci. 2020.
۴. Aerden M, et al. The neurodevelopmental and facial phenotype in individuals with a TRIP12 variant. Eur J Hum Genet. 2023.

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی اثر آویشن شیرازی (و مواد موثره آن) بر مارکرهای التهابی، یک مطالعه مروری سیستماتیک و متآنالیز کارآزمایی بالینی تصادفی شاهددار.

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۲/۲۴

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

محمدرضا اصلانی (مجری اصلی)، مرکز تحقیقات بیماری های ریوی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

مکمل آویشن شیرازی می تواند اثرات ضدالتهابی قابل توجهی داشته باشد.

پیام کلیدی:

مطالعات مروری و متآنالیز نشان می دهند که آویشن شیرازی و ماده موثره آن (کارواکرول) دارای خواص ضدالتهابی هستند. این یافته ها حاکی از پتانسیل بالینی این گیاه دارویی در مدیریت بیماری های التهابی است. با توجه به گرایش روزافزون به درمان های گیاهی، این نتایج می تواند مبنای مناسبی برای توسعه داروهای گیاهی با پایه آویشن شیرازی باشد.

متن پیام پژوهشی:

التهاب نقش کلیدی در بسیاری از بیماری ها دارد. امروزه تمایل به استفاده از درمان های گیاهی به دلیل عوارض کمتر در حال افزایش است. آویشن شیرازی به عنوان یک گیاه دارویی بومی، می تواند گزینه مناسبی برای کنترل التهاب باشد.

بررسی چندین مطالعه بالینی نشان داد که استفاده از عصاره آویشن شیرازی و ماده موثره آن به نام کارواکرول، موجب کاهش نشانگرهای التهابی در بدن می شود. این اثرات ضدالتهابی می توانند به کاهش علائم بیماری های مرتبط با التهاب کمک کنند.

نتایج این پژوهش می تواند در صنایع داروسازی برای تولید مکمل ها یا داروهای گیاهی ضدالتهاب مورد استفاده قرار گیرد. همچنین می تواند به سیاستگذاران حوزه سلامت در تدوین پروتکل های درمانی مکمل کمک کند و اطلاعات مفیدی را در اختیار متخصصان و عموم مردم قرار دهد.

تأثیرات و کاربردها:

- توسعه داروهای گیاهی با پایه آویشن شیرازی برای کنترل التهاب.
- ارائه راهکارهای مکمل درمانی به پزشکان و بیماران برای مدیریت بیماری های التهابی.

محدودیت های شواهد:

تنوع در روش های مطالعات بالینی مورد بررسی و تفاوت در دوزهای مصرفی از جمله محدودیت های این پژوهش بودند.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاستگذاران حوزه سلامت، پژوهشگران، مردم و رسانه

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

خیر، با توجه به طبیعی و گیاهی بودن ماده مورد مطالعه و تطابق با *medicina tradicional*، هیچ گونه تبعات منفی پیش بینی نمی شود.

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

mraslani۱۰۵@yahoo.com

منابع و مراجع:

۱. Lafaurie GI, et al. Evaluation of substantivity of hypochlorous acid as an antiplaque agent: A randomized controlled trial. Int J Dent Hyg. ۲۰۱۸.
۲. Brookes ZL, et al. Effects of chlorhexidine mouthwash on the oral microbiome. J Dent. ۲۰۲۱.
۳. Aherne O, et al. Effects of stabilized hypochlorous acid on oral biofilm bacteria. BMC Oral Health. ۲۰۲۲.
۴. James P, et al. Chlorhexidine mouthrinse as an adjunctive treatment for gingival health. Cochrane Database Syst Rev. ۲۰۱۷

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی دقت تشخیصی الگوریتم های یادگیری عمیق در غربالگری پوکی استخوان با استفاده از تصاویر پانورامیک: یک مرور نظام مند

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۴/۰۳

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

مسعود امن زاده (مجری اصل)، گروه مدیریت اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
 علی طریقت نیا، گروه رادیولوژی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
 مهناز حامدان، گروه مدیریت اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
 علیرضا محمدنیا، گروه مدیریت اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
عنوان پیام پژوهشی:

هوش مصنوعی با تحلیل عکس های رادیولوژی دندان، احتمال تشخیص زودهنگام و بدون درد پوکی استخوان را فراهم می کند.
پیام کلیدی:

یافته های این مرور نظام مند و فراتحلیل نشان می دهد که مدل های یادگیری عمیق می توانند با دقت بالا، پوکی استخوان را از روی تصاویر رادیوگرافی پانورامیک (OPG) تشخیص دهند. این روش می تواند به عنوان یک ابزار غربالگری غیرتهاجمی و مؤثر در تشخیص زودهنگام پوکی استخوان مورد استفاده قرار گیرد. با این حال، انجام مطالعات گسترده تر و چندمرکزی برای تأیید کارایی این مدل ها در جمعیت های مختلف ضروری است.

متن پیام پژوهشی:

پوکی استخوان یک بیماری شایع و بی علامت است که در صورت عدم تشخیص زودهنگام می تواند منجر به شکستگی های جدی و کاهش کیفیت زندگی شود. استفاده از روش های غیرتهاجمی مانند رادیوگرافی پانورامیک همراه با یادگیری عمیق می تواند نقش مهمی در غربالگری سریع و دقیق این بیماری ایفا کند. این مطالعه نشان داد که رایانه ها با استفاده از هوش مصنوعی می توانند از روی عکس دندان پزشکی (رادیوگرافی پانورامیک)، پوکی استخوان را با دقت بالایی تشخیص دهند. این روش، بدون درد و غیرتهاجمی است و می تواند به تشخیص زودهنگام این بیماری کمک کند. استفاده از چنین فناوری هایی می تواند به پزشکان کمک کند تا سریع تر و دقیق تر بیماران در معرض خطر را شناسایی و درمان کنند. نتایج این مطالعه می تواند در توسعه ابزارهای کمک تشخیصی مبتنی بر هوش مصنوعی برای غربالگری پوکی استخوان از طریق رادیوگرافی پانورامیک (OPG) به کار رود. این ابزارها می توانند در کلینیک های دندان پزشکی، مراکز بهداشت و غربالگری، و مطب های عمومی برای شناسایی زودهنگام افراد در معرض خطر مورد استفاده قرار گیرند. همچنین می توانند بار کاری پزشکان را کاهش داده و موجب تشخیص سریع تر، کاهش هزینه ها و ارتقای کیفیت مراقبت های سلامت شوند.

تأثیرات و کاربردها:

- ارتقای تشخیص زودهنگام پوکی استخوان- استفاده از مدل های یادگیری عمیق بر روی تصاویر رادیوگرافی پانورامیک می تواند به شناسایی سریع و دقیق بیماران در معرض خطر کمک کند و از عوارض ناشی از عدم تشخیص جلوگیری نماید.
- توسعه ابزارهای غربالگری غیرتهاجمی و مقرون به صرفه- نتایج مطالعه می تواند زمینه ساز طراحی سامانه های هوشمند غربالگری در محیط های بالینی باشد که بدون نیاز به روش های پرهزینه و تهاجمی، امکان پایش جمعیت های بزرگ را فراهم می کند.

محدودیت های شواهد:

- تعداد کم مطالعات: تنها هفت مطالعه واجد شرایط وارد فراتحلیل شدند که ممکن است قدرت استنباط نتایج را محدود کند.
- ناهمگونی در مدل ها و داده ها: تفاوت در نوع مدل های یادگیری عمیق، تنظیمات الگوریتم ها، جمعیت های مورد مطالعه و شاخص های اندازه گیری باعث ایجاد ناهمگونی در نتایج شد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، مدیران، سیاستگذاران حوزه سلامت، پژوهشگران.

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟ انتشار این نتایج بیشتر دارای آثار مثبت بهداشتی و علمی است و در صورت رعایت اصول اخلاقی و نظارتی، تبعات منفی قابل توجهی نخواهد داشت.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://link.springer.com/article/10.1186/s01626-025-12880-z>

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

M.amanzadeh@arums.ac.ir

منابع و مراجع:

۱. Nakamoto T, Taguchi A, Kakimoto N. Osteoporosis screening support system from panoramic radiographs using deep learning by convolutional neural network. Dentomaxillofac Radiol. ۲۰۲۲;۵۱(۶):۲۰۲۲۰۱۳۵.
۲. Tassoker M, Öziç MÜ, Yuce F. Comparison of five convolutional neural networks for predicting osteoporosis based on mandibular cortical index on panoramic radiographs. Dentomaxillofac Radiology. ۲۰۲۲;۵۱(۶).
۳. Dias BSS, Querrer R, Figueiredo PT, Leite AF, de Melo NS, Costa LR, et al. Osteoporosis screening: Leveraging EfficientNet with complete and cropped facial panoramic radiography imaging. Biomedical Signal Processing and Control. ۲۰۲۵;۱۰۰.
۴. Sukegawa S, Fujimura A, Taguchi A, Yamamoto N, Kitamura A, Goto R, et al. Identification of osteoporosis using ensemble deep learning model with panoramic radiographs and clinical covariates. Sci Rep. ۲۰۲۲;۱۲(۱):۶۰۸۸.

عنوان طرح تحقیقاتی: مقایسه ای اثر هیپوکلروس اسید و کلرگزیدین بر کاهش غلظت پاتوزن های پریدنتال در محیط آزمایشگاهی

تاریخ خاتمه طرح: مهرماه ۱۴۰۳

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

مهرداد پوراکبر (مجری اصلی)، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
علیرضا فتحی آذر، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
کریم جعفری کفاش، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
شهناز حسین زاده، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

هیپوکلروس اسید می تواند به عنوان یک جایگزین ایمن و موثر برای دهان شویه های رایج (مانند کلرهگزیدین)، احتمال کنترل عفونت های لثه را افزایش دهد.

پیام کلیدی:

این مطالعه نشان داد که هیپوکلروس اسید و کلرهگزیدین اثر ضد میکروبی مشابهی در برابر دو پاتوژن مهم پریودنتال، *Lactobacillus fermentum* و *Porphyromonas gingivalis* دارند. با این حال، هیپوکلروس اسید به دلیل بیوکامپاتیبیلیتی (سازگاری زیستی) بالاتر و عدم ایجاد عوارض جانبی ناخواسته ای مانند تغییر رنگ دندان ها، می تواند به عنوان یک گزینه ضد عفونی کننده ایمن تر و مناسب تر برای بهبود سلامت دهان معرفی شود.

متن پیام پژوهشی:

بیماری های پریودنتال از شایع ترین عفونت های باکتریایی انسان هستند که منجر به تخریب بافت های نگهدارنده دندان می شوند. کنترل پاتوژن های این بیماری ها با مواد ضد عفونی کننده مؤثر و ایمن، نقش کلیدی در مدیریت و پیشگیری از این بیماری ها دارد.

این تحقیق اثربخشی دو ماده ضد عفونی کننده رایج (کلرهگزیدین) و جدید (هیپوکلروس اسید) را مقایسه کرد. نتایج نشان داد هر دو ماده به یک اندازه در از بین بردن باکتری های مولد بیماری لثه مؤثر هستند. اما نکته مهم این است که هیپوکلروس اسید برخلاف کلرهگزیدین، باعث لک شدن و تغییر رنگ دندان ها نمی شود و برای بدن ایمن تر است.

از نتایج این پژوهش می توان در فرمولاسیون دهانشویه ها، ژل ها و محلول های شستشوی جدید و ایمن تر برای کنترل پلاک و عفونت های پریودنتال استفاده کرد. دندانپزشکان می توانند هیپوکلروس اسید را به ویژه برای بیمارانی که نیاز به استفاده طولانی مدت از ضد عفونی کننده های دهان دارند یا نگران عوارضی مانند تغییر رنگ دندان ها هستند، تجویز نمایند.

تأثیرات و کاربردها:

- ارتقای سلامت دهان و دندان: معرفی یک گزینه درمانی مؤثر و در عین حال ایمن تر برای مدیریت بیماری های پریودنتال که می تواند منجر به بهبود رضایت بیمار و پذیرش بهتر درمان شود.
- توسعه محصولات بهداشت دهان: ایجاد پشتهوانه علمی برای تولید محصولات جدید بهداشتی دهان (مانند دهانشویه) بر پایه هیپوکلروس اسید که فاقد عیوب اصلی کلرهگزیدین (مانند تغییر رنگ) هستند.

محدودیت های شواهد:

این مطالعه در محیط آزمایشگاهی (*In vitro*) و بر روی دو گونه باکتری خاص انجام شده است. برای تعمیم پذیری کامل نتایج، انجام مطالعات *In vivo* (بر روی مدل های حیوانی یا کارآزمایی های بالینی انسانی) ضروری است.

مخاطبان طرح پژوهشی:

ارائه کنندگان خدمات بهداشتی درمانی، سیاست گزاران حوزه سلامت و برنامه ریزان، پژوهشگران

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

خیر. این پژوهش یک مطالعه پایه علمی است که بر بهبود روش های موجود در حوزه بهداشت و درمان تمرکز دارد. با استانداردهای بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو مغایرتی ندارد و تأثیر اجتماعی مثبت در ارتقای سلامت جامعه دارد.

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

۱. Lafaurie GI, et al. Evaluation of substantivity of hypochlorous acid as an antiplaque agent: A randomized controlled trial. Int J Dent Hyg. ۲۰۱۸.
۲. Brookes ZL, et al. Effects of chlorhexidine mouthwash on the oral microbiome. J Dent. ۲۰۲۱.
۳. Aherne O, et al. Effects of stabilized hypochlorous acid on oral biofilm bacteria. BMC Oral Health. ۲۰۲۲.
۴. James P, et al. Chlorhexidine mouthrinse as an adjunctive treatment for gingival health. Cochrane Database Syst Rev. ۲۰۱۷

عنوان طرح تحقیقاتی: ارتقاء شاخص های عملکردی بیماریابی HIV در مرکز بهداشت شهرستان ارومیه

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۹/۱۰

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

بهروز فتحی (مجری اصلی)، استادیار سیاستگذاری سلامت، گروه علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران. سمیرا فیروزیان، استادیار حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین، مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، پژوهشکده پزشکی سلولی و مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.

زهره مرادی، گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.

عنوان پیام پژوهشی:

از طریق رویکرد مبتنی بر همکاری بین بخشی و استمرار آموزش، بهبود تشخیص زودهنگام HIV می تواند تحقق یابد.
پیام کلیدی:

با آموزش هدفمند و مستمر توانان با همکاری بین بخش های مراقبت سلامت می توان شناسایی و بیماریابی در گروه های پرخطر را به طرز چشمگیری افزایش داد.

هم افزایی دستگاه ها همراه با مشارکت فعال مردمی سبب شناسایی بهتر و پیشگیری موثرتر این بیماری می گردد.

متن پیام پژوهشی:

ویروس نقص ایمنی انسانی (HIV) با حمله به گلبول های سفید خون، دفاع طبیعی بدن را ضعیف کرده و فرد را در برابر بیماری های جدی آسیب پذیر می سازد. تشخیص دیر هنگام نه تنها شانس درمان به موقع را کاهش می دهد، بلکه خطر گسترش ویروس در جامعه و هزینه های سنگین سلامت عمومی را افزایش می دهد. تقریباً یک چهارم مبتلایان به HIV تشخیص داده نمی شوند، ۴۲ درصد دیر تشخیص داده می شوند و ۲۴ درصد خیلی دیر تشخیص داده می شوند. این مطالعه با هدف ارتقای شاخص های عملکردی بیماریابی ایدز در مراکز خدمات جامع سلامت شهرستان ارومیه انجام شد. در این مطالعه، با

بهره‌گیری از روش اقدام‌پژوهی تلفیقی و مدل سیمونز، چالش‌های موجود در مراکز خدمات جامع سلامت شناسایی و اولویت‌بندی شد. سپس مجموعه‌ای از مداخلات طراحی و اجرا گردید که هدف آن افزایش بیماریابی و ارتقای شاخص‌های عملکردی مراکز بود. بررسی‌ها نشان داد که نبود ارجاع مناسب از سوی تیم‌های سلامت، آگاهی پایین مردم از مراکز مشاوره، غربالگری محدود در گروه‌های پرخطر، ناهماهنگی میان نهادهای مرتبط و کمبود منابع انسانی و مالی از جمله موانع اصلی بودند. برای رفع این مشکلات، اقداماتی چون برگزاری جلسات بازآموزی، تشکیل کمیته‌های هماهنگی، غربالگری در مراکز گذری و کمپ‌ها، و اعزام تیم‌های سیار صورت گرفت. این اقدامات منجر به افزایش چشمگیر ارجاع افراد مشکوک، آموزش گسترده‌تر و شناسایی بیشتر مبتلایان شد. نتایج این برنامه نشان داد که با هماهنگی میان نهادهای آموزش مستمر و تمرکز بر گروه‌های پرخطر می‌توان روند بیماریابی را بهبود بخشید. پیشنهاد می‌شود این مدل در سایر شهرستان‌ها نیز اجرا شود و مراکز سلامت با بهره‌گیری از تیم‌های سیار و همکاری بین بخشی، پوشش خدمات را گسترش دهند. همچنین، اطلاع‌رسانی عمومی درباره خدمات مشاوره و تست رایگان باید تقویت شود تا افراد بیشتری برای بررسی وضعیت سلامت خود اقدام کنند.

تأثیرات و کاربردها:

- ارزیابی شاخص‌های عملکردی بیماریابی HIV-AIDS در مرکز بهداشت ارومیه.
- شناسایی و اولویت‌بندی مشکلات بیماریابی HIV-AIDS در مرکز بهداشت ارومیه.
- طراحی مداخلات جهت ارتقای شاخص‌های عملکردی بیماریابی HIV-AIDS در مرکز بهداشت ارومیه.
- اولویت‌بندی و انتخاب راهکارها و مداخلات پیشنهادی جهت ارتقای شاخص‌های عملکردی بیماریابی HIVAIDS در مرکز بهداشت ارومیه.

محدودیت‌های شواهد:

- مقاومت در برابر تغییرات و عدم همکاری همکاران محیطی بدلیل ماهیت مطالعات اقدام پژوهی
- هزینه بر بودن برخی از مداخلات احتمالی و محدودیت منابع مالی
- احتمال مواجهه با برخی محدودیت‌های کشور از قبیل کیت‌های تشخیصی و...
- تغییر مدیریت ارشد بنا به شرایط گذر فعلی و تاثیر بر تداوم اجرای مداخلات

روش غلبه:

- تشکیل جلسات توجیهی برای مشارکت کنندگان برنامه و توجیه آنها در جهت دستیابی به اهداف تعیین شده
- انتخاب مداخلات منطبق با شرایط و منابع موجود سازمان
- جلب مشارکت مدیران رده عملیاتی و پایه و کارشناسان ذینفع در طرح جهت اجرا و تداوم برنامه

مخاطبان طرح پژوهشی:

سیاست گذاران سلامت

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟

- آموزش مستمر و هدفمند باعث اصلاح باورهای نادرست و کاهش ترس اجتماعی از مبتلایان می‌گردد. کاهش انگ و تبعیض، افزایش اعتماد عمومی به واسطه بیماریابی فعال و محرمانه و نیز افزایش مشارکت اجتماعی از تأثیرات اجتماعی این خبر است. در همین راستا پیشگیری از این بیماری یک مسئولیت اجتماعی است نه صرفاً وظیفه نظام سلامت.
- آموزش مداوم می‌تواند رفتارهای پرخطر را کاهش داده و فرهنگ مراجعه برای تست‌های دوره‌ای را نهادینه کند.
- بهبود شاخص‌های عملکردی مراکز بهداشت و کاهش هزینه‌های بلندمدت نظام سلامت از نتایج این رویکرد می‌باشد.

ایمیل ارتباطی مجری اصلی طرح:

Behrooz_f2011@yahoo.com

منابع و مراجع:

۱. Moradi G, Ghaderi E, Sargolzaei M, Fallahi H, Eybpoosh S, Tayeri K, et al. HIV/AIDS surveillance system in the Islamic Republic of Iran: history, structures and processes.
۲. Suligoi B, Raimondo M, Fanale-Belasio E, Buttò S. The epidemic of HIV infection and AIDS, promotion of testing, and innovative strategies. Annali dell'Istituto superiore di sanita. ۲۰۱۰;۲۳-۴۶:۱۵.
۳. Paltiel AD, Weinstein MC, Kimmel AD, Seage III GR, Losina E, Zhang H, et al. Expanded screening for HIV in the United States—an analysis of cost-effectiveness. New England Journal of Medicine. ۲۰۰۵;۳۵۲(۶):۹۵-۵۸۶.
۴. Leber W, McMullen H, Anderson J, Marlin N, Santos AC, Bremner S, et al. Promotion of rapid testing for HIV in primary care (RHIVA۲): a cluster-randomised controlled trial. The lancet HIV. ۲۰۱۵;۲(۶):e۲۲۹-e۳۵.

عنوان طرح تحقیقاتی: تعیین رابطه بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و سیاست های جمعیتی دولت با تمایل به فرزندآوری زنان شاغل در بیمارستان آیت اله موسوی زنجان

تاریخ خاتمه طرح: ۱۴۰۴/۰۶/۳۰

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

خانم ثریا باقری (مجری اصلی)

زهرا باقری، زهرا گوزلیان

عنوان پیام پژوهشی:

جایگاه اقتصادی-اجتماعی زنان و سیاست های حمایتی دولت می تواند از عوامل مؤثر بر تمایل به فرزندآوری در میان زنان شاغل هستند.

پیام کلیدی:

نتایج پژوهش حاضر می تواند جهت انجام فعالیت های تسهیل گر برای فرزندآوری باشد. همچنین تبیین می گردد که وضعیت اقتصادی حاکم بر جامعه و شاغل بودن زنان در بیمارستان ها آیا بر تمایل آنان بر فرزندآوری تاثیر گذار می باشد. همچنین نتایج حاصل می تواند آگاهی های لازم برای سیاست گذاران اقتصادی جهت برنامه ریزی و ارائه روش های حمایتی اقتصادی برای زنان شاغل را ارائه دهند.

متن پیام پژوهشی:

تعال و پویایی جمعیت، یکی از اصلی ترین مولفه های توسعه و رشد اقتصادی و اجتماعی کشورهاست. کاهش نرخ جمعیت و تمایل کمتر به فرزند آوری از دغدغه های مهم در کشور است که می تواند از دلایل متعدد اقتصادی و اجتماعی نشات گرفته باشد. در سال های اخیر با توجه به ناپایداری اقتصادی و کاهش توان مالی خانواده ها، تصور می شود که بر کاهش فرزند آوری تاثیر گذار بوده باشد. مطالعه حاضر با هدف تعیین رابطه بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و سیاست های جمعیتی دولت با تمایل به فرزند آوری زنان شاغل در بیمارستان آیت اله موسوی زنجان دانشگاه علوم پزشکی زنجان انجام گردید. نتایج حاصل از بررسی های انجام شده بر روی داده های جمع آوری شده نشان می دهد که عوامل متعددی میتواند بر نیاز خانواده ها و تصمیم بر فرزند آوری تاثیر گذار باشد که این نیاز ها و تمایلات در بین زنان و مردان با متغیر های متفاوتی میتواند اندازه گیری شود و هر یک نتایج متغیری را به همراه دارد که در بررسی بین متغیر های مورد بررسی در این پژوهش: بین سیاست های حمایتی دولت، وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده ها، وضعیت مسکن (داشتن مسکن مستقل و متراژ بالاتر)، تعداد اعضای خانواده و سن زنان با میزان تمایل به فرزند آوری رابطه برقرار می باشد. که بیشترین ضریب همبستگی مربوط به جایگاه اقتصادی - اجتماعی زنان در جامعه می باشد، همچنین داده های جمع آوری شده از گویه های ترجیح جنسیتی نشان می دهد که بیشترین عقیده در بین خانواده ها تمایل به داشتن فرزند پسر می باشد.

تأثیرات و کاربردها:

- رابطه معنا دار و مسقیم سیاست های حمایتی دولت با تمایل به فرزند آوری و با وجود فراز و نشیبها در تحولات جمعیتی ایران متخصصان و مسئولان کشور باید با یک تجدیدنظر نسبت به گذشته به جمعیت بنگرند و سیاست های جدیدی را از سر گیرند که از جمله این سیاست ها می توان به سیاست های ابلاغی رهبری، سیاست های حمایتی از سوی شورای انقلاب فرهنگی و سیاست های مصوب مجلس اشاره داشت؛ اما اینکه این سیاست ها در کنار سایر عوامل تأثیرگذار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر باروری زنان اثرگذار خواهند بود روشن نیست، پس این ضرورت احساس می شود که محققین به بررسی میزان تأثیرگذاری هر یک از عوامل پرداخته و حتی سهم عامل سیاستگذاری جمعیتی جدید نیز در ایران بررسی مورد ارزیابی قرار گیرد.
- بی تردید عامل جمعیت همواره در برنامه های توسعه اقتصادی - اجتماعی سطح جهان تأثیرگذار بوده و توسعه را متأثر از تغییر و تحولات خود قراردادده است. اگرچه تحولات جمعیتی در کشورهای صنعتی در نهایت به رشد اندک جمعیت منجر شده اما در کشورهای غیر صنعتی وضع به گونه دیگری بود. کمبود امکانات پزشکی و بهداشتی، امکانات آموزشی، فقر خصوصاً فقر مزمن، بیکاری آشکار و پنهان، کمبود امکانات منابع طبیعی، کمبود انرژی و مسکن که این امر برای آنها جمعیت را به یک مسئله اجتماعی تبدیل نموده است که بهتر است به آن پرداخته شود.

محدودیت های شواهد چه بودند؟

محدودیت های پژوهشگر: محدودیت زمانی و مالی برای جمع آوری داده ها.
محدودیت دسترسی به برخی گروه های جامعه (مثلاً زنان شاغل یا مردان مجرد).
محدودیت های روش شناختی: استفاده از پرسشنامه که ممکن است پاسخ ها با واقعیت متفاوت باشد (به ویژه در موضوعات حساس مثل فرزند آوری).
محدودیت حجم نمونه و تعمیم پذیری نتایج به کل کشور.

احتمال وجود متغیر های مداخله گر (مثل باور های دینی یا شرایط سلامت جسمی و روانی) که در مدل پژوهش لحاظ نشده اند.

محدودیت های محیطی و اجتماعی: تغییرات ناگهانی اقتصادی و سیاسی کشور در طول اجرای پژوهش که می تواند روی پاسخ ها تأثیر بگذارد.

مخاطبان طرح پژوهشی:

رسانه ها و عموم مردم و سیاستگذاران پژوهشی و درمانی

آیا این خبر می تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته باشد؟

از نظر اجتماعی نشان دهنده کاهش آینده نیروی کار بدون جایگزین و کاهش تمایلات فرزندآوری می باشد.

ایمیل ارتباطی و تلفن مجری اصلی طرح:

bagherisimsim@yahoo.com

منابع و مراجع:

۱. آجنز، آی. و کلویاس، جین (۲۰۱۳). «نیت های باروری: رویکردی مبتنی بر نظریه رفتار برنامه ریزی شده»، تحقیقات جمعیت شناسی. جلد ۲۹، صفحات ۲۰۳-۲۳۲.
۲. تاج بخش، غلام رضا. (۱۳۹۳). تحلیل دیدگاه نخبگان در مورد تمایل زوجین به فرزندآوری با تأکید بر سیاست های کلی جمعیت، مجله اجتماعی و فرهنگی
۳. کوئن، بی، مبانی جامعه شناسی. ترجمه: غلامعباس توسلی، رضا فاضل. تهران. انتشارات: سمت، ۱۳۹۵
۴. عنایت، حلیمه، و پرنیان، لیلا. (۱۳۹۷). بررسی رابطه جهانی شدن فرهنگی و تمایل به فرزندآوری. زنان و جامعه (جامعه شناسی زنان)، (۲) (شماره ۱۴)، ۱۰۹-۱۳۶.